

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [pt](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

английски

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

Онлайн обработка на дела и електронна комуникация със съдилищата

Португалия

1 Възможно ли е да се образува съдебно производство по интернет?

Да, в Португалия е възможно да се образува съдебно производство по интернет, като за целта са създадени специализирани ИТ приложения: Citius и Платформата за управление на производствата по опис на имущество.

Citius

По принцип в гражданското производство молби и документи могат да бъдат внасяни чрез платформата *Citius* на следния уебсайт <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>, при спазване на посочените там процедури и указания.

Платформата Citius предлага специфични модули, чрез които съдиите, прокурорите и съдебните служители могат да работят по делата и да представят официални документи, а процесуалните представители — да внасят официални документи и да правят справки по делата (член 3, Министерска изпълнителна заповед (Portaria) № 280/2013).

За предоставяне на достъп до системата за адвокати, стажант-адвокати и процесуални представители се изисква регистрация в организацията, която отговаря за администрирането на достъпа. Достъпът се основава на информацията, предоставена от съответните професионални сдружения относно валидността на регистрацията на съответните лица като техни членове.

След регистрацията се издават тайни, персонални и неподлежащи на прехвърляне данни, използвани за осъществяването на достъп до запазената за тези лица зона на платформата.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Що се отнася до наследяването, от 2 септември 2013 г. в случаите, когато производствата по наследяване за подялба на имущество са спорни, заинтересованите страни могат да изберат нотариалната кантора, където желаят да започнат производство по опис, при условие че съществува релевантна връзка с подялбата на имуществото въз основа на мястото, където е открито наследството, местонахождението на по-голямата част от имотите или търговските обекти, които са част от наследството или мястото на пребиваване на мнозинството от преките заинтересовани страни в посочената подялба на имуществото. На определен етап производството се внася в съда за постановяване на решение от съдията, включително за утвърждаване на делбата на имуществото.

За предпочитане е процесът на опис да се извършва по електронен път от нотариусите в съответствие с министерско постановление за изпълнение № 278/2013 от 26 август 2013 г. (член 2 от Закон № 117/2019).

2 Ако да, за какви видове дела е възможна тази процедура? Има ли производства, до които има достъп само по интернет?Citius

По правило всички съдебни производства, тоест основните действия, налагането на обезпечителни мерки, придружаващите производства, индивидуалните съдебни уведомления и всякакви други производства, независимо дали са присъединени или самостоятелни, включително обжалванията, сега са цифровизирани и се обработват в Citius (член 3 от Министерска изпълнителна заповед № 280/2013).

За образуваните в съдилищата дела платформата Citius дава възможност за завеждане и обработване на:

а) граждански установителни иски, процедури за налагане на обезпечителни мерки и изпращане на индивидуални съдебни известия, като се изключват производствата за защита на деца и иски за вреди от гражданско естество или изпълнителните производства по граждански дела, образувани във връзка с наказателни производства;

б) изпълнителни производства по граждански дела и всички придружаващи производства, присъединени към изпълнителното производство (в този случай изпълнителното производство, както и отпечатването на всички документи, които се считат за съществени, следва да се извърши само след като съдът получи молба или информация, която изисква неговата намеса).

Същото се прилага и при производството за издаване на заповед за плащане. Вж. съответната фактологична справка.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Подаването на молбата за извършване на опис до нотариуса, оспорванията и всички последващи действия трябва да се извършват, когато е възможно, чрез платформата за управление на производствата по опис на имущество (член 6 от Закон № 23/2013).

3 Тази услуга достъпна ли е по всяко време (т.е. 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата) или само в определени часове? Ако е достъпна само в определени часове, кои са те?

По правило описаните услуги са достъпни 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата.

4 Необходимо ли е съдържанието на исковата молба да бъде представено в определен формат?Citius

Молбите следва да се подават чрез попълване на формулярите, които са достъпни на уебсайта, посочен в отговора на въпрос 1, като към тях следва да се приложат:

а) файлове с друга информация, изисквана по закон, съдържанието на молбата по същество и друга информация, която процесуалният представител счита за важна и която не може да бъде поместена в други полета на формуляра; както и

б) документите, които трябва да придружават молбата.

Когато молбите и документите са представени по този начин, те трябва да бъдат подписани с електронен подпис в платформата Citius, което трайно гарантира професионалния статут на титуляря на подписа.

Файловете и документите трябва да бъдат във формат на преносими документи (.pdf), за предпочитане във версията PDF/A и с възможност за търсене в съдържанието (член 8 от Министерска изпълнителна заповед № 280/2013).

Що се отнася до производството за издаване на заповеди за плащане, файловете трябва да бъдат във формат *Extensive Markup Language (.xml)*, спецификациите могат да бъдат намерени на адрес <https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/injuncoes/injunformato.aspx>

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Молба за производство по опис на имущество може да бъде подадена:

- от заинтересованата страна или от процесуалния представител, чрез попълване на предоставения в платформата електронен формуляр за образуване на производства по опис на имущество и прилагане на съответните документи в съответствие с процедурите и дадените указания;
- от заинтересованата страна в нотариалната кантора, на материален носител, чрез представяне на образеца на молбата, предвидена в предходния член, заедно със съответните документи. (член 4 от Министерска изпълнителна заповед № 278/2013).

Достъпът до горепосочения уебсайт е чрез електронно удостоверяване, както следва:

- от гражданите, чрез цифровото удостоверение, включено в личните им карти;
- от адвокати и юристи чрез цифровото удостоверение, потвърждаващо професионалния им статут.

5 Как се гарантира сигурността на предаването и съхранението на данните?

Личните данни, събирани от съдилищата в изпълнение на правните им функции, се обработват от ИТ платформата Citius, създадена и управлявана от Институт за финансово управление и инфраструктура на правосъдието (*Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I.P.*) ('IGFEJ, I.P. '), под ръководството на Министерството на правосъдието, което играе ролята на подизпълнител на най-висшия орган в правната система (в съответствие с член 4, параграф 8 и член 28 от ОРЗД), тоест Висшия съдебен съвет.

IGFEJ, I.P. е длъжен да гарантира, че се прилагат всички подходящи технически и организационни мерки, за да се гарантира, че данните се обработват в съответствие с Регламента и че правата на субектите на данни са защитени. В съответствие с член 37 от ОРЗД Министерството на правосъдието е назначило само едно длъжностно лице за защита на данните за органите под тяхно ръководство, включително IGFEJ, I.P.

Съдията по делото е този, който взема решение относно достъпа до лични данни и предаването им по съдебни дела. Съдията по делото взема това решение в съответствие с процесуалните закони, приложими към конкретния случай, и със следните данни, предвидени в ОРЗД:

обработването на лични данни от съдилищата позволява прилагането на регламента да бъде ограничено до конкретни операции и процедури, които трябва да се следват (член 23, параграф 1, буква г) и е) от ОРЗД); контролният орган не може да контролира операциите по обработване, извършвани от съдилищата при изпълнението на законовите задължения (ограничение, посочено в член 55, параграф 3 от ОРЗД). Процедурата за обжалване, предвидена в националното процесуално право, се прилага по отношение на съдебните решения по въпроса.

6 Необходимо ли е да се използва някакъв вид електронен подпис и/или система за отбелязване на датата и часа на подаване?

Citius

Молбите и документите, представени от процесуални представители, трябва да бъдат подписани с електронен подпис, което трайно гарантира самоличността и професионалния статут на титуляря на електронния подпис.

С платформата *Citius* се гарантира:

- удостоверяване на датата и часа на доставянето;
- че на изпращача се предоставя копие от внесените молба и документи, на които е поставена датата и часа на удостовереното доставяне;
- ако получаването е невъзможно, на изпращача се изпраща съобщение, с което той бива уведомен, че въвеждането на молбата или на документите в платформата не е било възможно.

Съдиите и прокурорите винаги представят официални документи в електронен вид чрез ИТ системата Citius с квалифициран или усъвършенстван защитен подпис.

В случаите, в които не се изисква процесуално представителство, и когато страната не се представлява от адвокат, молбите могат да бъдат представени в съда и по един от следните начини [член 144, параграф 7 от Гражданския процесуален кодекс]:

- с лично връчване в деловодството на съда, като датата на връчване на документите се счита за дата на подаване на молбата;
- с препоръчано писмо, като датата на пощенското клеймо се счита за дата на подаване на молбата;
- по факс, като датата на изпращане на документите се счита за дата на подаване на молбата.

Когато страната има процесуално представителство и е налице обосновано препятствие за представяне на документите по електронен път, те могат да бъдат представени чрез един от горепосочените начини.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

След като молбата бъде подадена в съответствие с изискванията, платформата или нотариусът предоставя на ищеца потвърждение за подаване, в което се посочва:

- датата и часът на подаване на молбата;
- кодът и инструкциите за достъп до уебсайта <https://www.inventarios.pt/> за справки по делото;
- банков номер на терминално устройство АТМ за плащане на първата вноска от нотариалните такси и съответната сума;
- номерът, който ще бъде даден на делото след заплащането на първата вноска от нотариалните такси.

7 Дължат ли се съдебни такси? Ако да, как могат да бъдат платени и различават ли се от таксите за производства, които не са образувани по електронен път?

Citius

Да, трябва да бъдат платени съдебни такси.

Преди плащането първо се издава „единен документ за събиране“ (Documento Único de Cobrança — DUC), който е достъпен на уебсайта на IGFJ: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais/DUC-Documento-Unico-de-Cobranca>

DUC може да бъде платен чрез:

- банкомат или електронно банкиране (от „Плащания към държавата“ (*Pagamentos ao Estado*));
- в деловодството на съда с дебитна карта;
- в клона на Вашата банка.

За допълнителна информация вж.:

Услуги — Разходи по производството: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais>

В производствата, при които използването на електронни средства не е задължително, съдебните такси се намаляват до 90 % от стойността им, когато страната подаде всички материали по делото по електронен път (член 6 от Правилника за процедурните разходи — Regulamento das Custas Processuais).

Що се отнася до заповедите за плащане, вж. съответната фактологична справка.

Португалия също така приема заплащане на съдебните такси чрез международен банков превод.

Калкулатор на съдебните такси е достъпен на: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais/DUC-Documento-Unico-de-Cobranca>

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Разходите за производствата по опис на имущество включват нотариалните такси и разноски. Плащането се извършва чрез банков номер на терминално устройство ATM, генериран при подаване на молбата.

8 Възможно ли е оттеглянето на иск, който е бил подаден по интернет?

Да, възможно е да се прекрати производството или да се оттегли молбата при условията, предвидени в националните процедурни разпоредби, приложими за всеки отделен случай.

9 Ако ищецът образува производство по интернет, ответникът може ли и/или задължен ли е да отговори също по интернет?

По правило в съдебното производство молбите от страна на ответника се подават в съда по електронен път, а датата на представяне на документите ще се счита за дата на подаване на молбата (член 144 от Гражданския процесуален кодекс).

В случаите, в които не се изисква процесуално представителство, и когато страната не се представлява от адвокат, молбите могат също да бъдат връчени лично в деловодството на съда, или изпратени с препоръчано писмо или по факс.

За производствата по извършване на опис, вж. отговорите на въпроси 4 и 6.

10 По отношение на електронната процедура, какво става, ако ответникът отговори на иска?

Citius

Ако ответникът желае да отговори, искът продължава да се обработва електронно, въпреки че определени документи ще бъдат отпечатани. Все още са необходими документи на хартиен носител (напр. съдиите нямат материалните ресурси, които да им дадат възможност да анализират дело и да вземат решение на отделни монитори или да направят справка по електронния процес в съдебната зала, докато се гледа делото; в някои случаи съдът трябва да реши дали подробният анализ на определени документи налага тяхното отпечатване).

Физическата преписка по делото трябва да включва само молби и процесуални документи, които са от значение за решението по същество, както е посочено от съдията в мотивирано решение по всяко дело. Приема се, че следните документи не са от значение (член 28 от Министерска изпълнителна заповед № 280/2013):

- a) искания за промяна на датата на съдебно заседание;
- b) административни съобщения и съобщения за принудително изпълнение, които се отнасят само до организацията на производствата, както и отговорите, напр.:
 - i) известия за призовки или връчване на страните;
 - ii) известия за насрочване на съдебно заседание;
 - iii) известия за изпращане на дело до прокурора;
 - iv) известия за разследване от различни ведомства, напр. органи на криминалната полиция, служби по вписване, Национален институт по съдебна медицина и криминалистика на Португалия (Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses I. P.), Дирекция „Затворническа администрация и социална рехабилитация“ (Direcção-Geral de Reinserção e Serviços Prisionais) или Генерална дирекция „Социално осигуряване“ (Direcção-Geral da Segurança Social);
 - v) заверки от страна на прокурора и съдията;
 - w) приемане на назначаване на съдебен изпълнител, който да връчи призовка;
 - g) вътрешни съобщения;
 - d) отрицателни удостоверения в резултат на направена справка в бази данни на отделите на публичната администрация;
 - e) конкретни действия, съобщения или уведомления от съдебния изпълнител.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Нотариусът трябва да запише в платформата всички стъпки в производството, за да може да се определи всяка една стъпка и да се намери копие на свързаните документи и на всички придружаващи документи.

Всеки официален правен иск, заведен от всяко участващо в производството лице, който не е представен по електронен път, трябва да бъде сканиран от нотариуса и вписан в преписката за свързаното производство по опис на имущество.

В случай, че сканирането на посочените по-горе документи или друг документ, представен от заинтересованата страна, не е възможно поради естеството на материалите по делото, нотариусът трябва да впише действието в платформата за производствата по опис на имущество, като посочи, че в нотариалната кантора може да бъде направена справка с въпросния документ.

11 По отношение на електронната процедура, какво става, ако ответникът не отговори на иска?

Ако ответникът не отговори, искът следва действащата процедура и се обработва електронно до приключването му. Определени документи ще бъдат отпечатани, както е обяснено в отговора на предишния въпрос.

12 Възможно ли е документи да се подават до съда по електронен път и ако да, за какви видове производства е възможно това и при какви условия?

Вж. отговорите на въпроси 2 и 4.

13 Възможно ли е съдебни документи, и по-специално съдебни решения, да бъдат връчвани по интернет?

Citius

За да разберете в кои случаи законът позволява връчване по интернет, вж. фактологична справка „Връчване на документи — Португалия“, по-специално отговорите на въпроси 5 и 6.

Когато електронното връчване е позволено, то се извършва чрез платформата Citius, която автоматично гарантира, че документите са достъпни и могат да бъдат прегледани на <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Връчването на процесуалните представители на страните, които вече участват в производството, се извършва от нотариуса чрез платформата за производствата по опис на имущество в зоната с ограничен достъп в системата, която е запазена за процесуалните представители. Връчването се счита за извършено на третия ден след като документът е предоставен в зоната с ограничен достъп на процесуалните представители в системата или на следващия работен ден, ако този ден не е работен ден.

Едновременно с предоставянето на документа в зоната с ограничен достъп на процесуалните представители в платформата, на предварително предоставената от тях електронна поща се изпраща електронно писмо, с което те се уведомяват, че документът е наличен в платформата.

Когато връчването на страните се извършва пряко, документите се връчват на хартиен носител при условията, определени в Гражданския процесуален кодекс, и се вписват в платформата за производствата по опис на имущество, с електронен подпис на съответния служител.

14 Възможно ли е съдебни решения да бъдат предавани по електронен път?

За да разберете в кои случаи законът позволява връчване на съдебни решения по интернет, вж. фактологична справка „Връчване на документи — Португалия“, по-специално отговорите на въпроси 5 и 6.

Връчването на съдебни решения се извършва в системата Citius-Magistrados Judiciais и решенията са достъпни в платформата Citius.

15 Възможно ли е обжалване и решението по обжалването да бъде връчено по интернет?

Да, следното може да бъде подадено по електронен път: молби за разрешение за обжалване, мотиви за обжалване и отговори, както и жалби срещу отхвърлянето или сезиране на жалби.

Що се отнася до връчването на решението по жалба, вж. отговора на въпрос 13.

16 Възможно ли е да се образува изпълнително производство по интернет?

Да, възможно е да се образува изпълнително производство по интернет.

17 Възможно ли е страните или техните законни представители да правят онлайн справки по дела? Ако да, как става това?

Citius

С изключение на изпълнителното производство, по което самите страни могат да направят справка, по всички останали съдебни производства онлайн справка може да бъде направена само от процесуалните представители (адвокати и юристи), от съдебните изпълнители, а при производствата по несъстоятелност — от управителите по несъстоятелността.

Справки по изпълнителните производства могат да бъдат направени от вискателя или длъжника чрез предварително удостоверяване с вградения в личните карти сертификат за електронно удостоверяване или чрез мобилния електронен ключ на адрес: <https://processoexecutivo.justica.gov.pt>.

Справките се извършват в съответствие с предоставените на уебсайта процедури и инструкции.

Платформа за управление на производствата по опис на имущество (Plataforma de Gestão de Processos de Inventário)

Страните и техните процесуални представители могат да правят справки по производствата по опис на имущество в платформата за производствата по опис на имущество.

Страните могат да получат достъп до тази система единствено за извършване на справки, като използват код, който е предоставен от нотариуса при първото връчване на документи на съответната страна.

Приложимо законодателство

Закон № 41/2013 от 26 юни 2013 г. — Граждански процесуален кодекс

Министерска изпълнителна заповед № 280/2013 от 26 август 2013 г. — Електронна обработка на съдебни дела

Закон №23/2019 от 13 септември 2019 г. — Правен режим за производствата по опис на имущество

Министерска изпълнителна заповед № 278/2013 от 26 август 2013 г. — относно обработването на документи и условията за производствата по опис на имущество

Полезни връзки:

[Портал на Citius](#)

[Портал „Правосъдие“](#)

[Генерална дирекция „Съдебна администрация“](#)

[Генерална дирекция „Правосъдие“](#)

[Институт за финансово управление и инфраструктура към Министерството на правосъдието](#)

N.B.:

Звеното за контакт по граждански въпроси към Европейската съдебна мрежа, съдилищата или други субекти и органи не са обвързани от информацията, съдържаща се в настоящата фактологична справка. Продължава да е необходимо да се прочетат действащите правни текстове. Те подлежат на редовна актуализация и еволюционно тълкуване в съдебната практика.

Последна актуализация: 15/04/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.